

Пам'ятайте!

462 В 13-7

що кождий свідомий Українець
обезпечує ся на життє в сполучї
з VII. воєнною позичкою в

Карпатіі

Львів,
Руська 18.
I. пов.

З української республіки.

Українське правительство і большевики. — Генеральний Секретаріат для великоруських справ. — Земельне питанє.

Нод кордоком, 8. грудня 1917.

З відомостей, які сюди наспіли, виходить, що між правительством Української республіки і російськими большевиками назріває конфлікт. Київський військово-революційний комітет большевиків в окремішій відозві закликає Українській Центральній Раді, що вона не опирається на жовнірсько-робітничих рада, тільки творить свої органи влади. Також не подобається большевикам на Україні повна самостійність українського правительства супроти петроградського правительства.

Та основні причини конфлікту лежать глибше: в розумінню задач війни і миру. Для петроградського правительства мир на основі самоозначення народів є радше теоретичною формою ніж живою потребою, бо самоозначенню російського народу нічого не грозить. За те Україна має найглибший життєвий інтерес у тим, щоб осередні держави признали принцип самоозначення українського народу.

Поза тим зрозуміла річ, що українське правительство творить свої національні органи влади по своїм розумінню, а не по рецепті большевицьких доктринерів.

Та сей конфлікт українській республіці не страшний. Українське правительство веде свою лінію з певним успіхом.

Мірою його відношеня до Росії може бути між ин. факт, що воно утворило окреміш

Генеральний Секретаріат для великоруських справ під у равою Д. Одиця. Сим зазначено, що Великоруси на Україні не є ніякою державною нацією, тільки звичайною національною меншістю.

Велике вражінє зробила постановою правительства української республіки про внесенє до теперішнього права земельної власности. В сій справі видав Генеральний Секретаріат урядове поясненє, підписанє президентом Ген. Секретаряту Винниченком, ген. секретарем рільництва Мартосом і ген. писарем Лотоцьким.

В сїм поясненю вказується на те, що право власности зносить ся тільки на т. зв. „нетрудодів господарства“, себто на такі, що не обробляються власними руками власників, отже го сподарства дідичів, духовенства, купців, міщан і т. д. До селянського господарства ся постановою не відносить ся. Не відносить ся вона також до земель під міськими будинками, фабриками і т. д., себто до земель, які не мають рільничого господарського значіння. Про ліси вийде окрема постановою.

Генеральний Секретаріат виробляє і предложити Українській Центральній Раді проєкт, який означити категорії земель, на які зносить ся право власности, способі передачити земель, категорії населення, які дістануть ту землю і на яких умовах.

Цілий земельний устрій на Україні рішить українська конституанта.

Австро-угорські горожани в Злучених Державах.

ВАШІНГТОН (Тхб.) Наслідком вивозіння війни Австро-Угорщині вписано на листу ворожих держав австро-угорських підданих. Підозрілі о ушкодженє воєнних плянів будуть узянені або інтерновані, коли не докажуть своїх мирових переконань. Всі австро-угорські горожани підлягають тим самим обмеженям, що німецькі. Між иншими не вільно їм нахадити ся в промірі 100 ярдів до доків.

Виборча реформа до англійської палати громад.

ЛОНДОН (Райтер). Палата громад прийняла в третім читанню предложенє виборчої реформи. Приво голосованя мають всі муштини, які покінчили 21 рік житя, всі жовніри і моряки, які покінчили 19 рік житя, та жінки, які покінчили 30. рік житя.

Росія уневажнює свої довги

АМСТЕРДАМ. (Райтер). „Daily Telegraph“ доносить з 6. с. м.: Оголошений нічї декрет проголошує уневажненє всіх заграничних позичок та здержанє виплати проценів від них.

Франція і Росія.

Французьке правительство хоче переговорювати тільки з російським конституантою.

СТОКГОЛЬМ (Ша, Т. Б.). Представник большевиків доніс в Петрограді дня 4. с. м.: Дневник „Дело Народа“ довідується з француської амбасадї, що становище Франції в справі переговорів за завішенє оружя є незмінне. В справі мира буде Франція переговорювати тільки в конституантою, бо думає, що тільки вона може бути висловом волі російського народу. Французьке правительство не хоче зривати зносини з Росією, коли б Росія заключила окремішї мир з Німеччиною. Є конечний перевід поживи до Ромуні через Росію.

Англійці на італійським фронті.

ЛЮГАНО (Тхб.). З італійського фронту доносять до „Daily Chronicle“, що англійський експедиційний корпус змінив перші стріли з німецьким протинником.

„Горожани російської республіки“

БЕРН (Тхб.). Стокгольмський кореспондент дневника „Daily Chronicle“ доносить, що Лемін видав декрет яким зносить всі родові і станові титули, як також станові привілеї та постановляє, що кождий станові називати ся „горожанин російської республіки“.

Большевики і вибори до конституанти.

СТОКГОЛЬМ (Тхб.). З Петрограду доносять що головний виконуючий виділ видав розпорядженє, що рази можуть в провідних виборчих округах зарядити нові вибори на відставі внесеного протесту. Се відносить ся до виборів до всіляких тіл. — значить і до конституанти. Виборчі будуть могли позбавити мандату кождого, хто не буде їм відповідати М шахська преса, атакуючи протє зарядженю, заявляє, що большевики хочуть в сей спосіб захватити собі більшість в конституанті. — Рада народних комісарів уповажнила місцеві роб жовнірські ради, щобі як державні органи стигали подати.

АМСТЕРДАМ (Тхб.) Англійські часописи доносять, що большевики, введши в дію остаточний вислід виборів буде для них некорисний, постановили розписати нові вибори всюде т. м., де місцева рада буде переконана, що вислід не відповідає волі народу.

Вибори до російської конституанти.

Підвищенє платні урядникам.

ПЕТРОГРАД (Пет. Аг.) У виборах до установчих зборів вало на большевиків більше, як 50 проц. всіх голосів, відданих в Петрограді. Большевики мають заповнених 5 мандатів. Кадети будуть мати 4 місця, соціялісти революціонери одно місце.

Народний Комісаріат означив для всіх урядників державних однакову місячну платню 500 рублів. Жонаті одержать місячний додаток в квоті 100 рублів. Урядники міністерства заграничних справ вернули до праці.

Революція в Португалії.

Вибух революції. — Дим сія набити і мове правительств. — Криза не покінчила. — Революційні партії проти війни.

АМСТЕРДАМ (Райтер). Після телеграми з Оporto вибухла в Лісонї революція. Більше подробиць доси нема. Також в Оporto прийшло дня 6. с. м. до заворушень. Товпа грабнула пекарні. Дві особи убито, 60 ранених поміщено у шпиталях, 78 увязнено. Товпа витала жовнірів, які не хотіли інтерв'ювати.

ЛОНДОН (Райтер). Революція в Оporto скінчила ся побудою революціонерів. Правительство подало ся до димсії. Афонсо Коста мав утворити провізоричне правительств, до якого належить також бувшій португальській посол в Берліні Сідоріко Паєр. В Лісонї і Оporto сулокіт.

ПАРИЖ (Тхб.). „Т-мрс“ доносить з Мадриту: На разі нема подробиць про випадки в Лісонї. Революційним рухом мала кермувати уніюїстична партія. Афонсо Коста постановив в причини заважних виступів проти його особи зложити уряд. Витак реконструовано кабинет, який складається далі в демократі. Криза ще не полагоджена, наслідком чого подженє ще більше невпевне. Головною причиною революції є апітація максималстичних елементів, які є протинні тому, що Португалія бере участь в війні.

Німецька воєнна добыча.

БЕРЛІН. (Вольф). Від звілі відкинення нашої мирової сфєрти в 12. лютого 1916 самі тільки німецькі війська полонили 286 900 людей, в т. м. 6,900 офіцерів. Не вчислено до того тих, яких саме перевозить ся до таборів полонених, ні 9,000 Англіїв, полонених між Камбре. На Росіян припадає 79,300, на Ромуні в 42,950, Фран

цузів 29,650, Англіїв, Італійців 112,550, Американи в 75, Сербів 141, Бельгійців в 45, Чорногорців 5, Португальців 120, Я онців 3.

В тим самим часі коаліція втратила в хосен самої тільки Німеччини більше як 2000 гармат, 652 420 стріли артилерійської муніції, 1715 мушкетерських і інших, 90 673 крісів, 751 369 револьверів, 4902 машинових крісів, 2618 скінених бальонів, 230 бальонів на припої. До того треба дочислити те все оружє, муніцію і прилади, яких війско сейчас після добути ужило проти неприятеля.

Своїми наступами коаліція добула в Європі 674 квадрат. кілометрів власної області, коли осередні держави взяли в тим самим часі 47 300 квадрат. кілометрів.

До українських судів.

Товариство українських правників у Львові розпочало наново свою діяльність, до якої належить також береженє прав нашої мови по судах та зберіганє станових інтересів судейських урядників. Огемі визнає Товариство всіх судів, щобі відновили свої давні зносини з Товариством, щобі ніхто не жахав ся приступити в членів Товариства, та щобі на провінції засновано наново секції заля поширеня загальних цілей Товариства на цілу українську Галичину та Буковину. З особна зважає ся всіх судів, щобі в нагоди конкурсів не здержували ся в ніяких прядин від вношеня позань, та перш усього, щобі ті суді, які находять ся на шляху до VIII. ранги, не жахали ся зносити поданя на начальників суду, бо через таке здержуване унеможливується ся обсада більшого числа начальників судів української народности. Крім сего зважає ся всіх судових урядників української народности, щобі про всі свої станові справи, а з особна про всякі поданя о судейські посади безумовно годували до відомо „Товариству українських правників“ у Львові, вулиця Бляхарська ч. 11, або на руки адвоката д-ра Гвоздецького, вулиця Крайових ч. 6.

Д-р Станіслав Дистрянський голова Товариства.

Польський кабинет

ВАРШАВА. (Тхб.) Регенційна Рада затвердила отсей склад кабінету: президент міністрів Ян Кукаржевський, судіанство Станіслав Буковецький, фінанси Ян Кантї Стечковський, в розповіданя і просвіти Антїн Паджовський, міністерство виживленя Пшановський, рільництво і коронні добра М куловський Поморський, промислі торговля Ян Згальський, успільна опіка і охорона робітників Станіслав Станішевський.

Крайна пора

Ц. в. Австрійського військового фонду для вдів і сиріт у Львові, Словацького 16.

З Народного Комітету.

Львів, 10. грудня 1917.

Народний Комітет відбув своє чергове засідання в суботу 8. с. м., на котрім полагожено отсі справи: 1) З приводу проголошення української республіки і відпоручення українських представників до мирових переговорів рішено оголосити привіт Центральної Українській Раді в Києві; 2) Вислужано звіту п. д-ра Теофіла Окуницького про становище Української Парламентарної Репрезентації в справі продовження у годі в Угорщину; 3) Змажано пояснення в справі незорозумінь які зайшли при нагоді виборів до комісії делегаційних між делегатами УПР. п. д-ром Евг. Петрушевичем і делегатами Буквинського Союзу п. М. Васильком та з огляду на велике значіння делегаційної сесії для української справи сгверджено, що недопущення делегата УПР. до Комісії для заграничних справ представляє ся як незатріотичний виступ п. Василька, що може спричинити шадні наслідки для справи галицьких українців.

НОВИНКИ

Львів, 10. грудня 1917.

— Портрет Івана Франка, замовлений комітетом у нашого арт. Івана Труша, уже в роботі. Тепер працює артист над другим ескізом до портрета, який буде намальований сеї зими, а потім виданий по жисли комітету для товариства „Просвіти“ у Львові. Довідуємо ся, що датки напливають дуже скупо — доси валинуло так мало, що їх сима виносить ледви частину гонорара, який належить ся артистови. Пригадуємо нашій громаді, що сеї портрет буде означати значну байку того признаня і той важности, яку ми винні найбільшому і високозаслу женому громадянину галицької України.

— „Свобода“ число в 8 грудня 1917 приносить між иншими отсі статі й висти: З приводу всенародного протесту — д-ра Костя Левицького. — Послідні події на Україні. — Перемире. — Шануйте гріш. — Нові думки про шасти. — Галич, столиця українських князів. — Вісти з Рогатищини і Яворіщини. — Господарка воєнного часу. — Наука ремесла для інвалідів.

— Концерт в честь Ексц. Митрополита відбусть ся в середу, дня 12. с. м. о год. 7.30 вечером. Підписаний Комітет просить, щоби публіки явили ся в салі вже о год. 7.15, бо в звичаю, як Ексц. Митрополит звить ся в салі, з ударом 7.30 год. пчнеть ся концерт. В часі продукції поодиноких точок вхід на сядло безумовно заборонений. Зарезервовані білети, о скільки не будуть до віткірка полудня побрані, Комітет передасть кому иншому. — Комітет.

— Оджі і обув тільки для польських дітій На послідній засіданю призначено Ради міста Львова уповажено міську Раду шкільну окружну, щоби Союзоми родичів (Związek rodzicielski) виплатила квоту 20.000 К на закупно обуви для убогих учеників. Крім того рішила з ударом 7.30 год. пчнеть ся концерт. В часі продукції поодиноких точок вхід на сядло безумовно заборонений. Зарезервовані білети, о скільки не будуть до віткірка полудня побрані, Комітет передасть кому иншому. — Комітет.

— В справі доставки вугля. Урядово оголошують: Засіданя міської вуглевої комісії у Львові, покладаної до розслідування поданя о придді краєвого вугля, зглядно замовлень заграничного вугля, відбуде ся дня 14. грудня 1917 р. Взявсть ся всі інтересованих, які наміряють а) внести замовлення на більшу скількіть вагонів заграничного вугля (горішно шлесського) на місяць лютий 1918 на руки комісії до п. к. міністерства публичних робіт на приписаних формулах, або також б) наміряють старати ся о придді краєвого вугля в ц. к. намісництві на місяць січень 1918. — аби найдалше до дня 13. грудня 1917 в полудне предложили замовлення (а) на приписаних формулах, або також звичайні поданя у двох рівновлучних примірниках о придді краєвого вугля як б) міському Урядови господарському, ратуш II, п. в ціли внесення їх на засіданя комісії. Поданя, внесені по наведеній редакції, не будуть могли бути предло-

жені ц. к. намісництву (Краєвий Уряд господарчий) з внесенім на угляданеня.

— Недостача організації Пишуть нам з краю: На ніщо не придадуть ся найгарнійші ключі, коли нема організації, яка переїма би їх в житє. Так прим вже кілька тижнів накликаєте ви наш загал, щоби кождя, той же відписати VII. воєнну позичку, зробив се, забезпечуючи ся в нашій „Карпаті“. Тимчасом що дїєть ся? Підписують VII воєнну позичку, особляма по селах, усі, бо держава вимагає від горожан своєрідного обовязку. Кождя староста висилає на повіт делегатів, які об'язать кождя село і в кождій хаті приймають підписку. При сїм делегати є звичайно агентами тих чужих асекураційних товариств, які в приводу воєнної позички рішили ся зробити інтерес: на нашім народі, і обезпечують селян у воєнній позичці через ті товариства. Значний мені факт, що з одного українського повіту одно чуже асекураційне товариство має на 1/4 мільона обезпечень в воєнній позичці. А „Карпатя“? Щоби інші селяни обезпечували ся масово через се наше товариство, якось не чувати. А прешів в кождім нашім повіті є політичний організатор, є просвітна інституція, є каса, словом є люди й організації, які повинні уважати своїм обовязком подбати про те, щоби наші селяни, коли вже підписують воєнну позичку, робили се через обезпеченя в українським товаристві. В кождім селі є священик, який міг би перевести сю справу, декуди є учитель Українець, ніде не бракує свідомих селян. Тільки треба взяти ся до діла, а не прочитати, що пише газета, подумати, що се було би добре, тай на тім скінчили! При сїм прешів „Карпатя“ не вимагає такої організаційної праці даром, тільки тає само, як і лужі асекураційні товариства, дає тим, що працюють для неї, порядку винагороду. Та через нашу байдужість буде таж, що чужі асекураційні товариства зберуть між нашім селянством десятка або й сотка мільонів, будуть рости нашим коштом, а наша „Карпатя“ буде ледви живити. Богато вже замедбано, але ще час хоч в часті замедбане на правити. Нехай тільки ті, на яких лежить обовязок дбати за народну працю в повіті на селі, візьмуть ся до діла! — С.

— Заява Сим заявляю, що я сам а ніхто инший різночасно вислав письмо до Дирекції ставіславської укр. гімназії і різновлучне писмо до Редакції „Діла“ з моім підписом. О. Анарій Пеленський, гр. к. парох Лисятич.

— Мільон корон на залісеня має видати Краєва Центральна тиж. що візьмуть ся за діло і переведуть його успішно. І я, позиривши в подібний обжикс ц. к. намісництва в дня 5. лютого 1917 ч. 1510/II тай заховавший ще „Сільським Господарем“, забрав ся до вицисненя і залісеня мого, 8 місячного інвазію знищеного ерекціонального ліса на просторі 3 га і скінчив працю до визначеного реченця 15. череня, помімо горячих весняних робіт, браку і дорожній робітників. Більше як 5000 штук в шкідлі вицисненя смерічок засаджено на знищеним пустари коштом власним около 1200 К. А за те, по довгих переписках, дїстав я резолюцію ц. к. намісництва в дня 8. сереня ч. 11991/II такого змісту (подаю її в тім „звичайю“ і в тім „нравописи“, в яких сеї документ написаний): „Поне же (sic!) ліс ерекціональний в Борини не уліг (sic!) жадному а повніших (!) ушкодженя а чисте тепер засаджена була зрубом ужиткованим а р. 1913/14, проте (!) Презодобному Отду (!) в титулу засаджена обшару знищеного через (!) війну не може бути признана жадна субвенція. Розпорядженем з дня 29. череня 1917 ч. 9582/II признано ему виймово засилок (!) в сумі 50 корон в титулу більших видатків получених а виконаня залісеня в часі воєнним“. — Причиною сего рішеня було, що замість об'яної комісії до оціненя шкоди на місці і зробленої роботи зайшов туди при нагідно один лісовий урядник, засагнув від побережників двірських таких інформацій і без жепе видав ореченя проти мене Не впогаи мої предстваленя і покликваня на свідків, бо факховий анавець так оціни на місці і пропало. Оже: залісуйте, отці духовні і громади, свої ліси, як звиває „Сільський Господар“, а чекає вас „субвенція“ в того мільона, псд бна може до мої, котру я впрочи чемно звернув. — о. Г. Мороз, пархо в Борини.

— Львівські трамваї курсують вже без перерви від 7. год. рано до 8.30 вечером.

— Анонси державним монополам. Російське правительство проголосило анонси державним монополам та закрило всі часолиси, які мимо того приймали оголошеня.

наш внесок виповнити і врав в вачетом грошевим переслати — до — 394 32-45

у Львові, Словацького 16.

— Суперарбітровані учителя, що бажалиб обняти посади на Волині, зводять аголосити ся письменно з докладною адресою і осягненем відносин до війска. Бюро Культурної Помочи, Львів. В Дорощенко, вул. Чарнецького 24.

— Обезпеченя в воєнній позичці полягає в тім, що підписчик замість готівки обезпечує собі на випадок дожити або родині на випадок якийшої смерті облігації воєнної позички. Ся форма підписки воєнної позички для підписчика-найкорисніша через те, що підписчик за жяду щорічну премію може забезпечити собі високу суму в облігаціях воєнної позички і для держави найвигідніша вона через те, що як найширші круги населеня за жяду щорічну премію можуть брати участь в підли уважно високої суми воєнної позички. Таким чином обезпеченя в воєнній позичці се найліпша лєкція капіталу. Вправді корисно і в інших товариствах обезпечуватись та найкорисніший умови обезпеченя має тільки ц. к. австрійський війсковий фонд вдів і сиріт. Всякі інформації уалісно Товариство в Краєвий Бюро для Східної Галичини (Відділ воєнних обезпечень) у Львові, уд. Словацького 16.

394 в 3-5

ЗВІДОМЛЕНЄ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ а 9. грудня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В деяких відтинках флямендського фронту на південь від Скарпа та між Noevres і Veniepte до полудини виявляли ся значні артилерійські бої. На решті західного фронту боєва діяльність була мала.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Нічого нового.

Фронт македонський: На північний схід від озера Дайран відслано огнем кілька неприятельських компаній, які пробували наблизити ся до передних сторожній болгарських.

ОПОВІСТКИ.

Второк, 12. грудня 1917.

Навті: греко-кат.: Стеф. преп. — римо-кат.: Даміан п. р.

Заятра: греко-кат.: Портамона фл. — римо-кат.: Александр.

Краєвий Союз Кредитовий, стоваришене зареєстроване а обмеженою порукою у Львові, ринок ч. 10, подає до відомості, що від 1. січня 1918 буде платити від вкладок до обороту 3 1/2 %.

498 — 3

Учениці Дівочої гімназії СС Васильюнок у Львові уладжують в салі при вул. Потоцького ч. 95 два 13. н. ст. грудня 1917 р. в день Іменини І: Ексцеленції Преосвященого Митрополита Кир Андрея Святотчий Вечір Програма: 1) „То не гаєм зеленимким“ — хор учениць народної школи СС Васильюнок. Промова т. М. Качмарської, уч. VIII. кл. 2) Привіт—хор учениць вищої гімназії. 3) Grieg: а) Schmeierling, б) Voglein — фортепянове сольо — відіграє т. Д. Бандрівська, уч. VI. кл. 4) Олесь Стеловий: „Не цвентуть квітки зимою“ — дуєт а достроєм фортепяну—вдспівують т. т. С. Подільська і Стахуріана уч. VII. кл. 5) Іван Заверуха: „Чувайте“ — деклямація—виголосить т. К. Гавришків-а, уч. II. кл. 6) „Ой там іза гори“, „Ой із ядуж я на могилу“ — подвійний тершт а достроєм фортепяну — вдспівують т. т. Р. Пилипчуківна, О. Мухомевичівна, О. Сілінська, С. Подільська, М. Качмарська і І. Стахуріана. 7) Brahms: Rapsodie g-mol — фортепянове сольо — відіграє т. І. Макухівна, учениця VII. класу. 8) Поворот Ігора з неволі — частина із поеми: „Слово о полку Ігоревім“ — деклямація а супроводі фортепяну і фісгаммоні — виголосить т. В. Перейвіліана, уч. VI. кл. 9. Лєсенко: Народ на пісня „Марусенька“ — хор учениць цілої гімназії з достроєм фортепяну. Закінчене. Фортепяновий дострий (бюджет): т. т. Ірина Макухівна, уч. VII. кл. і М. Дримадиківна, уч. VII. кл. Домгентак хоріа т. Ірина Макухівна, уч. VII. кл. Початок точно о 4. години. Вступ за запрошеннями. Добровільні датки призначені на сирітський Зіхист ім. митрополита Андрея гр. Шептицького.

Складайте всі ощадности на 7 позичку воєнну!

